

KAPITULLI 6

Pushteti dhe autoriteti

Arsimi fillor

Unë jam shefi! A jam unë?

6.1 Superheroi?

Cili duhet të jetë roli i kreut të klasës?

6.2 Djem të mirë, djem të këqij?

Cili është roli i politikanëve në demokraci?

6.3 Një person bën gjithçka, të tjerët nuk bëjnë asgjë?

Cilat janë rolet në sistemin e përfaqësimit dhe kush duhet t'i luajë ato?

6.4 Ndarja e pushtetit

Cilat janë kriteret që përcaktojnë sistemin e përfaqësimit?

Kapitulli 6: Koncept kyç - "Pushteti dhe autoriteti" (për arsimin fillor)

Informacion për mësuesit: pushtet legjitim - parimi i delegimit në arsimin fillor

Nxënësit e moshës 10 vjeç dhe ata më të mëdhenj në moshë, janë në gjendje të mendojnë në mënyrë abstrakte. Ata mund të njohin dhe të zhvillojnë struktura në mjedisin e tyre dhe janë të aftë të dallojnë interesat e veta dhe ato të të tjerëve. Me rritjen e moshës, ata do të jenë më të aftë për ta bërë këtë gjithmonë e më mirë.

Nga mosha 10 vjeçare, nxënësit fillojnë të kuptojnë lidhjet ndërmjet hapësirës dhe kohës, si dhe fillojnë të zhvillojnë aftësinë për të shprehur dhe perceptuar ndjenjat dhe të njohin normat. Në këtë moshë, nxënësit fillojnë të njohin mjaft mirë mjedisin ku jetojnë dhe të tregojnë interes më të madh për të panjohurat. Perceptimi i tyre për sistemet shoqërore (shoqatat, klubet, grupet e të rinjve etj.) bëhet më i hollësishëm, për rrjedhojë, ata motivohen dhe përfshihen në mbrojtjen e njerëzve të tjerë, madje edhe organizohen për interesat e tyre.

Jeta në komunitetin e klasës dhe të shkollës bëhet më e rëndësishme. Si është organizuar jeta e komunitetit? Cilët rregulla janë të rëndësishme? Kush i zhvillon dhe i vendos këto rregulla? Kush mund t'i ndryshojë këto rregulla?

Për t'u përgjigjur këtyre pyetjeve, janë të nevojshme jo vetëm njohuritë politike për sistemet e komunitetit ose, në një kuptim më të gjerë, për shtetin, por edhe aftësitë për të ndikuar në strukturat dhe proceset brenda këtij komuniteti - me fjalë të tjera, për të "jetuar" demokracinë.

Veçanërisht në arsimin e mesëm, kushtet për fillimin e pjesëmarrjes në projektet jashtë shkollës janë shumë pozitive për psikologjinë zhvillimore të fëmijës. Nxënësit mund të njohin ciklin e proceseve politike dhe të kuptojnë procesin e vendimmarrjes. Për më tepër, shumica e vendimeve për nxënësit e kësaj moshe merren në nivel komuniteti (të tilla si trafiku, objektet e kohës së lirë etj.). Nxënësit mund të fitojnë ide të rëndësishme, nëse nxiten për të marrë për vete përgjegjësi sociale dhe nëse ndjehen përgjegjës për një pjesë të jetës së tyre shkollë. Duke trajtuar tema të tilla si *delegimi*, ata mund të grumbullojnë përvoja konkrete të pjesëmarrjes dhe të përgjegjësisë gjatë jetës së tyre të përditshme. Sa më shumë përvojë nga bota reale që të kenë nxënësit e kësaj moshe, dhe sa më shumë përvojë t'u japin këto situata kur ata mund të kenë ndikim në proceset politike, aq më e lartë do të jetë mundësia që ata më vonë të marrin pjesë në proceset vendimmarrëse dhe të zhvillojnë ndjenjën e përgjegjësisë për shoqërinë.

Pushteti dhe autoriteti - parimi i delegimit - është një hap drejt ngritjes së vetëdijes. Seria e ardhshme e mësimave përvijon proceset politike në shkollë, në mënyrë të ngjashme edhe me veprimtaritë që zhvillohen jashtë shkollës. Në këtë drejtim, zgjedhja e kreut të klasës nuk duhet të jetë një aktivitet i izoluar, por një që duhet të përdoret si model. Në ndryshim me aktivitetet shkollë: të tilla si zgjedhjet formale, ku nxënësit kopjojnë ose rikopjojnë zgjedhjet politike, zgjedhja e një kreu të klasës (ai që shpesh quhet *kujdestari i klasës*), duhet të ketë një ndikim në jetën e përditshme në shkollë.

Qëllimi i edukimit për qytetari demokratike është që të mbështesë zhvillimin e kompetencave në tri fusha. Ky kapitull ka profilin e mëposhtëm të kompetencës.

Kompetenca në ...		
... analizë dhe gjykimin politik	... përdorimin e metodave	... vendimmarrjen dhe veprimin politik
**	*** **	**

Mbështetja me mjete

Në këtë kapitull do të përdoren mjetet e mëposhtme nga kutia e mjeteve të nxënësit. Mësuesi duhet të vendosë nëse disa ose të gjithë nxënësit kanë nevojë për përgatitje shtesë që të jenë në gjendje të punojnë me këto mjete.

- Huluntim në biblioteka
- Huluntim në internet
- Kryerja e intervistave dhe sondazheve
- Interpretimi i imazheve
- Harta mendore
- Krijimi i posterave
- Organizimi i ekspozitave
- Planifikimi dhe paraqitja e prezantimeve
- Përgatitja e sliderave për projektor ose një prezantim në *PowerPoint*
- Shkrim artikujsh gazetash
- Vënia e një shfaqjeje
- Debate të përbashkëta

Kapitulli 6: Pushteti dhe autoriteti

Unë jam shefi! A jam unë?

Pushteti legjitim - parimi i delegimit në arsimin fillor

Titulli i mësimit	Objektivat e mësimit	Detyrat e nxënësve	Burimet	Metodat
Mësimi 1: Superheroi?	Nxënësit: - reflektojnë rreth konceptit të përgjegjësisë dhe autorizimit, duke diskutuar për pozitën e kreut të klasës.	Nxënësit diskutojnë për përgjegjësitë, kompetencat dhe pozitën që duhet të ketë kreu i klasës.	Tabelë, lapsa, materiale të shtypura, foto e madhe e një superheroi.	Punë individuale, punë në grup, diskutim plenar.
Mësimi 2: Djem të mirë, të këqij...?	Nxënësit: - kuptojnë idenë se një person mund të përfaqësojë një grup njerëzish. - zhvillojnë kuptimin e konceptit të delegimit të pushtetit dhe përgjegjësisë.	Nxënësit krahasojnë mendimet e tyre për skemën e përfaqësimit politik në një demokraci. Ata diskutojnë pikëpamjet e tyre për politikanët duke bërë krahasimin me mendimet e njerëzve të tjerë. Ata kryejnë intervista të shkurtra për të realizuar këtë gjë.	Skema e përfaqësimit politik, lapsa, letër.	Punë individuale, punë në çifte, diskutim plenar.
Mësimi 3: Një person bën çdo gjë, pjesa tjetër nuk bën asgjë	Nxënësit: - reflektojnë përgjegjësitë dhe kompetencat e pozicioneve të ndryshme në procesin e zgjedhjeve dhe pasojat e tij.	Nxënësit paraqesin rezultatet e intervistave të tyre në klasë. Ata përcaktojnë përgjegjësitë dhe kompetencat e pozicioneve të ndryshme dhe zgjedhin një nxënës si kreun (<i>kujdestarin</i>) e klasës.	Tabelë, lapsa, skedat e zgjedhjeve, lista e nxënësve të interesuar për pozitën e kreut të klasës, kopje të materialit të shtypur.	Diskutim plenar.
Mësimi 4: Ndarja e pushtetit	Nxënësit: - njohin konceptet e rizgjedhjes dhe mos-përzgjedhjes. - reflektojnë kriteret për përcaktimin e sistemit të përfaqësimit.	Nxënësit diskutojnë dhe përcaktojnë kriteret që i lejojnë ata të kontrollojnë veprimtarinë e kreut (<i>kujdestarit</i>) të klasës.	Tabelë, lapsa.	Diskutim plenar.

Mësimi 1

Superheroi?

Cili duhet të jetë roli i kreu të klasës?

Objektivat e mësimi	Nxënësit reflektojnë rreth konceptit të përgjegjësisë dhe autorizimit, duke diskutuar pozitën e kreu të klasës.
Detyrat e nxënësve	Nxënësit diskutojnë për përgjegjësitë, kompetencat dhe pozitën që duhet të ketë kreu i klasës.
Burimet	Tabelë, lapsa, materiale të shtypura, foto e madhe e një superheroi.
Metodat	Punë individuale, punë në grup, diskutim plenar.

Përshkrimi i mësimi

Nxënësve iu paraqitet një material me një "Superhero". Atyre u caktohet detyrë të plotësojnë rrathët bosh me kompetencat dhe përgjegjësitë që duhet të ketë kreu i klasës. Ata e bëjnë këtë punë për 10 minuta.

Pas plotësimit të kësaj detyre, nxënësit mbledhen në grupe me nga katër vetë dhe diskutojnë materialin e përgatitur prej tyre. Ata arrijnë në përfundim në lidhje me karakteristikat, kompetencat dhe përgjegjësitë më të rëndësishme, që duhet t'i ketë kujdestari (kreu) i klasës. Nxënësit shkruajnë përfundimet në skedat e letrës.

Secili grup ngjit parapëlqimet e tij në foton e *superheroit*, të vendosur në tabelë ose në dërrasën e zezë.

Mësuesi fillon diskutimin me anë këtyre pyetjeve:

- Cila është kompetenca më e rëndësishme që duhet të ketë kreu i klasës?
- Kur do ketë nevojë kreu i klasës për mbështetje nga të tjerët?
- A duhet patjetër që kreu (kujdestari) i klasës të jetë një *superhero*?
- Në cilat situata kreu i klasës do të jetë njëlloj si gjithë të tjerët?
- Çfarë dobësish mund të ketë kreu (kujdestari) i klasës?
- Në çfarë rrethanash e mendoni se kreu i klasës duhet të zëvendësohet prej dikujt tjetër? Si?
- Cilat janë dëshirat e pamundura për t'u realizuar nga kreu (kujdestari) i klasës?

Pas diskutimit, nxënësve u jepet detyra të përfytyrojnë veten në garë për postin e kreu të klasës. Ata duhet të mendojnë për përgjegjësinë dhe kompetencat, që ata diskutuan dhe të vlerësojnë vetveten nëse ata do ishin në gjendje të merrnin këtë detyrë.

Mësuesi i fton nxënësit të regjistrojnë emrat e tyre në një copë letre, nëse janë të interesuar që të marrin këtë pozicion.

Mësimi 2

Djem të mirë, djem të këqij?

Cili është roli i politikanëve në demokraci?

Objektivat e mësimi	Nxënësit kuptojnë idenë se një person mund të përfaqësojë një grup njerëzish. Ata zhvillojnë më tej kuptimin për konceptin e delegimit të fuqisë dhe përgjegjësisë.
Detyrat e nxënësve	Nxënësit krahasojnë mendimet e tyre për skemën e përfaqësimit politik në një demokraci. Ata diskutojnë pikëpamjet e tyre për politikanët duke bërë krahasimin me mendimet e njerëzve të tjerë. Ata kryejnë intervista të shkurtra për të realizuar këtë gjë.
Burimet	Skema e përfaqësimit politik, lapsa, letër.
Metoda	Punë individuale, punë në çifte, diskutim plenar.

Përshkrimi i mësimi

Nxënësve iu paraqitet skema e përfaqësimit politik (fleta e punës). Mësuesi prezanton konceptin e delegimit brenda shtetit dhe shpjegon se kryetarët e shteteve janë njëloj si krerët e klasës. Ata kanë pushtet të deleguar drejt tyre.

Mësuesi shpjegon skemën dhe sistemin e përfaqësimit.

Procesi i zgjedhjes së përfaqësuesve është i ndryshëm në sisteme të ndryshme shtetërore (për shembull, në një demokraci të drejtpërdrejtë ose një demokraci të përfaqësuar).

Duke punuar individualisht, nxënësit plotësojnë hapësirat në fletën e punës. Pastaj formojnë çifte dhe diskutojnë dhe shkëmbejnë informacionin që kanë për politikanët. Pyetjet e mëposhtme mund të jenë të dobishme për këtë qëllim:

- Çfarë mendoni për politikanët?
- Cilin politikan njihni ju?
- Çfarë duhet të bëjnë politikanët?
- Çfarë nuk duhet të bëjnë politikanët?
- Pse kaq shumë njerëz mendojnë se politikanët janë të këqij?

Në vijim, nxënësve u jepet detyrë të zhvillojnë intervista dhe të pyesin njerëz të tjerë për mendimet e tyre për politikanët dhe kompetencat e tyre. Nxënësit shkruajnë pyetjet për pjesëtarët e familjes së tyre, për rrethin e miqve dhe komunitetin që i rrethon. Mësuesi i udhëzon ata të mbajnë shënime përgjigjet e njerëzve. Disa prej pyetjeve të intervistës mund të jenë:

- Cilat janë kompetencat që duhet të ketë një politikan?
- Pse mendoni se politikanët shpesh konsiderohen si të këqij?
- Çfarë karakteristikash duhet të ketë një politikan?
- Çfarë karakteristikash nuk duhet të kenë?

Nxënësit i kryejnë intervistat pas mësimi dhe i sjellin rezultatet në mësimin e ardhshëm.

Mësimi 3

Një person bën çdo gjë, pjesa tjetër nuk bën asgjë.

Cilat janë rolet në sistemin e përfaqësimit dhe kush duhet t'i luajë ato?

Objektivat e mësimi	Nxënësit reflektojnë për përgjegjësitë dhe kompetencat e pozicioneve të ndryshme dhe kuptojnë procesin e zgjedhjeve dhe pasojat e tij.
Detyrat e nxënësve	Nxënësit paraqesin rezultatet e intervistave të tyre në klasë. Ata përcaktojnë përgjegjësitë dhe kompetencat e pozicioneve të ndryshme dhe zgjedhin kreun (<i>kujdestarin</i>) e klasës.
Burimet	Tabelë, lapsa, skedat e zgjedhjeve, lista e nxënësve të interesuar për pozitën e kreut të klasës, kopje të materialit të shtypur.
Metoda	Diskutim plenar.

Përshkrimi i mësimi

Nxënësit sjellin në klasë rezultatet e intervistave të tyre nga mësimi 2. Rezultatet paraqiten me anë të një fjalie, nga çdo nxënës. Mësuesi i shkruan përgjigjet në lidhje me kompetencat e politikanëve në tabelë ose në dërrasën e zezë, në mënyrë që nxënësit të mund të vënë në dukje prirjet në përgjigjet e dhëna.

Mësuesi i kthehet pyetjes e që lidhet me kreun e klasës si funksion politik. Lista e emrave të të gjithë nxënësve të interesuar për këtë pozicion vendoset në dërrasën e zezë. Mësuesi sqaron që për të ditur për kë të votojnë, klasa duhet të dijë më shumë për kreun e ardhshëm të klasës dhe rreth kompetencave dhe ideve të tij. Kandidatëve iu kërkohet të bëjnë një prezantim të shkurtër për veten, që nuk duhet të zgjasë më shumë se dy minuta. Fokusi kryesor i prezantimeve të tyre duhet të jetë "Çfarë do të bëj unë".

Pasi të gjithë kandidatët kanë paraqitur veten, nxënësve duhet t'u jepet mundësia për të bërë pyetje. Ata mund t'i drejtohen një personi individualisht, por mund të bëjnë pyetje të cilave duhet t'u përgjigjen të gjithë kandidatët.

Pas kësaj, nxënësit votojnë për kandidatët. Mësuesi paraqet dy lloje të ndryshme votimi: votimi i hapur dhe votimi i fshehtë. Nxënësit vendosin se cilën procedurë duan të ndjekin.

Në qoftë se vendosin për votim të fshehtë, ata duhet të plotësojnë emrin e kandidatit të tyre të dëshiruar në fshehtësi. Pastaj duhet t'i hedhin fletët e votimit në një shportë ose kuti. Dy nxënës duhet të jenë përgjegjës për numërimin e votave dhe për të shënuar rezultatet në tabelë ose në dërrasën e zezë.

Nxënësit që numërojnë votat shpallin emrin e personit që zgjidhet si kreu i klasës, si dhe emrin e atij që vjen i dyti, pasi ai do të jetë nënkryetari (zëvendës kujdestari) i klasës.

Mësuesi u jep nxënësve detyrën e mëposhtme për të bërë në shtëpi: "Shkoni në shtëpi dhe pyesni prindërit tuaj se kur votuan për herë të fundit në zgjedhje, çfarë lloj zgjedhesh ishin, ku u zhvilluan dhe si ishin organizuar." (Mësuesi duhet të kujdeset që nxënësit të mos u kërkojnë prindërve se për cilët kandidat kanë votuar etj.). Përdorni fletën e punës për këtë detyrë.

Mësimi 4

Ndarja e pushtetit

Cilat janë kriteret që përcaktojnë sistemin e përfaqësimit?

Objektivat e mësimi	Nxënësit njihen me konceptet e rizgjedhjes dhe mos-përzgjedhjes. Ata reflektojnë kriteret për përcaktimin e sistemit të përfaqësimit.
Detyrat e nxënësve	Nxënësit diskutojnë dhe përcaktojnë kriteret që i lejojnë ata që të kontrollojnë puna e kreut (<i>kujdestarit</i>) të klasës.
Burimet	Tabelë, lapsa.
Metoda	Diskutim plenar.

Përshkrimi i mësimi

Nxënësit sjellin përgjigjet e prindërve të tyre për zgjedhjet në klasë. Ata ulen në grupe me nga katër vetë dhe diskutojnë për to.

Në vijim, mësuesi u lexon nxënësve një histori në lidhje me kryebashkiakun e një qyteti të vogël.

Na ishte një herë një qytet i vogël i quajtur Bortaun ku njerëzit ishin të pakënaqur. Kishte disa arsye për këtë. Bortaun nuk ishte shumë interesant dhe e vetmja gjë që mund të bëhej ishte të vizitonte parkun e qytetit. Nuk kishte as dyqane interesante, as koncerte dhe as vende për aktivitete sportive. Nuk kishte as edhe ndonjë kënd lojërash për fëmijët, as edhe në kopshtin e fëmijëve ose në shkollë. Popullit të Bortaunit i mbetej vetëm të shëtiste në park, të ulej dhe të shihte pellgun me ujë. Fëmijët ktheheshin në shtëpi nga shkollë, bënë detyrat e shtëpisë, shkonin në park e vraponin rreth pellgut. Në mbrëmje, njerëzit në Bortaun nuk kishin asgjë për të treguar, as përvojën e duhur dhe as kujtime për t'i ndarë me njëri-tjetrin. Një ditë ishte njëlloj si tjetra për popullin e Bortaunit. Pse ishte kjo gjendje? A ishte Bortaun tepër i varfër, për të ndërtuar ndërtesa të reja? A ishin njerëzit në Bortaun tepër dembelë për të bërë ndonjë gjë? Jo, padyshim jo. Vetëm se nuk ishte askush në krye të punëve për të organizuar gjërat si duhet, me sa duket, askush nuk dëshironte të merrte përgjegjësi për të filluar në ndryshimin. Ndryshe nga shumë qytete të tjera të vogla, Bortauni nuk kishte një kryetar të qytetit, një kryebashkiak.

Meqenëse, situata në Bortaun ishte bërë e padurueshme, një të diel, një grup njerëzish në park vendosën të zgjedhin dikë që të ishte në krye të Bortaunit. Ata vendosën të zgjidhnin një kryebashkiak. Diçka duhej të ndryshonte! Dhe shpejt!

Nuk ishin shumë njerëz që dëshironin ta bënin këtë punë. Vetëm dy kandidatë qëndruan në listë për zgjedhjet. Njëri nga kandidatët ishte mësuesi i zonës, zoti Knoules, i cili donte të ndryshonte gjërat që kishte në shkollë dhe jashtë saj. Ai kishte disa mendime si ta bënte këtë, por kur njerëzit e pyesnin se çfarë do të ndryshonte në Bortaun, ai u tha se, për momentin, nuk e dinte dhe se më parë ai duhej të pyeste banorët e qytetit se çfarë mendonin dhe çfarë u nevojitej. Shumë njerëz mbeteshin të zhgënjyer. Ata kishin menduar se zoti Knoules do të dilte me disa ide: për një qendër të madhe tregtare me kinema dhe një sallë ushqimi. Ata mendonin se, më në fund, do të kishin pishinë e madhe të notit që ëndërronin. Ata mendonin se zoti Knoules do të premtonte të ndërtonte një sallë koncertesh. Çfarë zhgënjimi ishte ky për banorët e Bortaunit!

Ndërkaq, kur kandidati i dytë, Z. Slimington, doli në skenë, populli i Bortaunit nuk priste shumë prej tij. "Kjo është humbje kohe; asgjë nuk do të ndryshojë në Bortaun," tha një nga pleqtë. "Unë mendoj se keni të drejtë", pëshpëriti një grua plakë pranë tij. Mr Slimington, një i ri bukurosh, filloi fjalimin e tij. Foli shumë për Bortaunin si vendlindjen e tij, duke përmendur edhe shkollën, parkun ku ishte rritur, si dhe mjaft gjëra të tjera që duhej të ndryshonin në Bortaun. Ai foli edhe për

terrenet sportive, aq të nevojshme për fëmijët, madje foli edhe për pishinën e re të notit, që të gjithë e donin, përmendi sallën e koncerteve të shumëpritur, madje përmendi edhe një sallë patinazhi për të rinjtë. Fjalimi i Z. Slimington bëri që fytyrat e njerëzve të Bortaunit të ndriçonin nga gëzimi. Papritmas të gjithë u qeshën. "Ndoshta ne e kishim gabim", pëshpëriti përsëri gruaja e moshuar. "Po, ndoshta", u përgjigj edhe plakuri, që tashmë përfytyronte dëshirën e madhe për të notuar në pishinën e re.

"Si do t'i paguajmë këto?" pyeti Z. Slimington audiencën. "Nuk ka problem! Unë sugjeroj që ne të gjithë të vëmë së bashku një pjesë të kursimeve tona dhe do të ndërtojmë gjërat e njëra pas tjetrës. Në këtë mënyrë do të fitojmë të gjithë diçka". Kjo iu duk e hapur dhe e drejtë popullit të Bortaunit. Kur zgjedhjet u zhvilluan të dielën në vijim, vetëm dy njerëz nga i gjithë Bortauni nuk votuan për z. Slimington. Ai ishte fitues i qartë. Dy njerëzit e vetëm që kishin votuar për z. Knoules, ishin ai vetë dhe e ëma e tij. Por, tani gjërat do të ndryshonin në Bortaun. Të gjithë e dinin këtë. Më në fund, ishte dikush që kish ide të qarta se çfarë do të bënte dhe sesi do të paguhej për to. Nuk kishte asnjë dyshim se kushdo që e donte me gjithë mend Bortaunin do t'ia jepte Z. Slimington të gjitha paratë e kursyera në vite - dhe ai i mori me kënaqësi të gjitha paratë që njerëzit ia dhanë.

Për një kohë të gjatë pas zgjedhjeve, populli i Bortaunit ishte i gëzuar, pasi e dinte që, së shpejti, do t'i kishte të realizuara të gjitha gjërat që ata dëshironin. Muaj të tërë shkuan, por ende nuk po shfaqeshin ndërtimet në Bortaun; nuk shiheshin fadroma për të filluar punimet e ndërtimit dhe, gjëkund, nuk qenë parë punëtorë të punonin për ndërtimet e reja.

Një pasdite, një makinë i ra për qark Bortaunit, me në krye diçka qesharake, në formë rrethore dhe me ngjyrë blu. "Ka ardhur pishina jonë", bërtiti një nga djemtë e vegjël në oborrin e shkollës. Britma e tij u shoqërua me një e "Bukur" nga gjithë të tjerët. Por, ajo që zbuluan vetëm disa ditë më vonë ishte se pishina që dërguar në shtëpinë e z. Slimington dhe ishte montuar në kopshtin e tij. Njerëzit filluan të çuditen. Disa filluan të dyshojnë në premtimet e tij, por disa ende besonin se pishina e tyre do të ndërtohej së shpejti. Megjithatë ata vendosën të tregohen të durueshëm.

Vetëm një javë më vonë, një grup njerëzish të moshuar panë një makinë të madhe të shtrenjtë, që shndrinte nga ari dhe shkëlqente në rrezet e diellit. "Ha! Ha!" Ndoshta, ndoshta do të ketë ndonjë vizitë prej Mbretëreshës" bëri shaka një nga pleqtë. Të tjerët u bashkuan me të qeshura, derisa panë që pas timonit u ul Z. Slimington. Në vend të përdorte paratë për terrenet e reja sportive, ai i kishte blerë vetes një makinë të re. Njerëzit në Bortaun u mërzitën edhe më tepër.

Një javë më pas ndodhi një incident tjetër. Z. Leterman, postieri ynë, që po kthehej në Bortaun nga ecejaket e tij të përditshme, u thoshte shokëve të tij se çfarë i kishte ndodhur atë ditë. "A e merrni dot me mend, kur unë... po kthehesha nga vila e Z. Slimington, dëgjova një zhurmë që dukej si për të qeshur, diçka si tingujt që lëshon një elefant. Kështu që m'u desh të ndaloja, për të hedhur një vështrim nga më afër. "Dhe, çfarë patë?" e pyetën shokët, që po e dëgjonin me interes. "Kjo duket se është një gjë e pabesueshme; kur vura re përmes gardhit metalik, pashë një elefant i madh. Pikërisht ky elefant e kishte bërë atë zhurmë të tmerrshme". "Vërtet?" e pyetën miqtë e tij me mosbesim. "Po, me të vërtetë, derisa unë zbulova se ishte vetëm një film. Veçse unë, më parë, kurrë nuk kisha parë një ekran kinemaje të tillë, kaq të madh! Atëherë i thashë Z. Slimington se ai paskej ndërtuar për vete një kinema kaq të madhe, kinemanë më të madhe në botë!" Askush nuk mund ta besonte këtë. Çfarë kishte ndodhur me sallën e tyre të koncerteve? Njerëzit në Bortaun u mërzitën aq sa s'tregohet. Por çfarë mund të bënin ata? Në fund të fundit, ata kishin votuar për të.

"Kjo nuk është puna ime", tha zoti Knoules, mësuesi, kur një grup i banorëve, që kishin vendosur më parë për të mbajtur zgjedhjet në qytet, erdhën për t'i kërkuar një këshillë. "Ju votuat për të dhe tani ai është kryetari i Bortaunit", theksoi Z. Knoules. "Sigurisht, por kjo është e padrejtë", thanë banorët. "Ai e ka përdorur edhe pjesën tjetër të parave që do të përdorej për parkun dhe për patinazhin, për të ndërtuar për vete një restorant të preferuar, në kopshtin e tij. Tani ai mund të hajë sa të dojë çdo ditë hamburgerë e suflaqa. Dhe ne të gjithë, ende rrimë ulur në park dhe mërzitemi, dhe fëmijët tanë ende janë ulur aty në park dhe mërziten". "Unë e di, e kam të qartë", tha Z. Knoules, duke mbyllur paksa sytë dhe duke fërkuar mjekrën me dorë. "Unë e di, e kam të qartë dhe ne duhet të bëjmë diçka ..."

Në grupet e tyre, nxënësit diskutojnë si mund të vazhdojnë historia, duke u fokusuar në tri pyetje:

- Çfarë mund të bënte populli i Bortaunit më parë?
- Çfarë mund të bënin ata tani? Në fund të fundit, ata kishin votuar për z Slimington, si i pari i vendit.
- Si mund të pengojë kjo për më tej?

Nxënësit shkruajnë përgjigjet e tyre në një fletë letre dhe e paraqesin para klasës në diskutimin plenar.

Pasi të gjitha grupet kanë paraqitur idetë e tyre, mësuesi e fillon diskutimin duke bërë pyetjet e mëposhtme:

- Si mund të jemi të sigurt nëse kreu i klasës që do bëjë ato për të cilat kemi rënë dakord?
- Cilët mekanizma do të na e sigurojnë këtë?
- Kush mund ta bëjë këtë gjë?
- Çfarë do të ndodhë, në qoftë se ne zbulojmë diçka të gabuar?
- Kush mund të vendosë për një ndryshim të drejtuesit të klasës?

Nxënësit e diskutojnë këtë në seancë plenare dhe japin sugjerimet e tyre. Ata votojnë për sugjerimet dhe vendosin për një zgjidhje të përbashkët. Marrëveshja, tashmë, është shkruar dhe nënshkruar prej të gjithëve, duke përfshirë kreun e klasës dhe zëvendësin e tij (të saj).